

DUKAI ISTVÁN

Barguzinból

*Isten veletek, szép tévedéseim!
Kik nyargaltattatok bennem a hitet,
Tartottatok bosszú szörnyű mérgein,
Hogy nem válogattam
Ellenségeimet.*

*Veletek is, jótevők és biztatók!
Uszítani magyar poéta kellett –;
Kisebbik baj, hogy engem becsaptatok,
Nagyobb, hogy kórságtok
Általam is terjedt.*

*Isten veled, júliás forradalmam:
Adtam szabadság, szerelem bolondját.
Titkon írok: átkozom minden dalban
A jakabistáknak
Véres bibliáját.*

*Itt minden józan, minden olyan lassú.
Balgaság tűnődni, mi lenne rosszabb.
Hatalmas a tél, az éjszaka hosszú.
A tiétek otthon
Halálomnál hosszabb.*

Egy ég alatt

József Attilának

*Állok a roppant téli ég alatt.
Csillag nem volt soha éberebb,
se fájóbb idelent e seb –
Rejtegetem, ami megmaradt –*

a roppant ég alatt.

*Fennakadt sírás a táj.
Mint gyermek,
aki lidérces álomból riad,
s a való mint új lidérc
elgyötört arcába mered,
s ha kérdezik, nem tudja, mi fáj:*

fennakadt sírás a táj.

*Mozdulatlan a téli éjszaka.
Fönn a nagy vadász:
bűlt nyomokra fagyott
Télkirály;
mögötte csabol, szikrát vet
– kimerevített harapás –
a Szíriusz foga;*

mozdulatlan a téli éjszaka.

*Ki bír itt megállani?
Ily kevés bittel
és ekkora teherrel vállán,
hagy csak a szó, ami tartja,
míg tartja,
mert beleőrül,
hogy ki az, aki súgja,
mert egyszer elereszti,
ha nem tudja,
jaj, nem tudja magát
hozzá felemelni!*

Ki bír itt megállani!

*És mi tartja fenn e roppant éjszakát?
A naponta születő halált,
a tolvaj reményt,
a házadban megrabló,
agyadba költözött
hús-vér banditát;
e száz éve
a gondolat nevében tiündöklő
– hisz téged is elveszejtett –*

roppant éjszakát!

*Vonatkürt vonja zakatolva
a veszni rendelt dolgokat,
a messzi, magas úrt ide,
e néma, félszeg táj fölé –
s nem tudni mégsem.*

*e végtelen egyértelműségben,
hallgatja s látja-e,
aki áll e nehez éjszakában,
vagy sárga fényben könnyökölve*

vonja a semmi zakatolva.

*Így didergniünk, kifosztva télben,
tavaszt nem remélve,
mert nem tavasz,
ha a hó kamatra roskad,
s mintha csak eszébe jutna,
sírása megered a tájnak,
és fehérsége bő ereken
más búzája alá olvad,
ha más hatalmak
keserű kenyerét esszük,
s már a sors is hullafoltos –
Júliusban, hóvá hamuhodott
látomásban:*

így didergniünk, kifosztva télben.

*Ne kelljen ily hitetlen éneket zengnem!
Bár soha így megtaposva
ember az emberben,
magyarban a magyar,
soha ily öröknek
nem látszott éjszaka –
mérem,
amint mér engem
a téli éjszaka,
s hogy magamat
veled kibírjam,
magamban, egy ég alatt
elbocsátlak szépen –*

ne kelljen ily hitetlen éneket zengnem.

Istennel is

A Nyugat költőire

*Kéken is vörösnek látom:
Véres az ég Mindszenttől Szabadkáig,
Cafatokban lóg az alkonyat,
Zárótűz alatt az út
Országtól hazáig.*

*Nyársevolt őszezőn, mikor
Részegen esik semmibe a dolgom,
Kellene még egybetartani
Ígétlen és zülleni
Pogányult mondatom.*

*Nem csábított, most se csábít
A könnyűségnek könnyen szerzett sorsa.
Kik a sorsból kiszakadtatok,
Igazítsatok engem
Még igazabb útra!*

*Értem már gyarlóságokat,
Azt is, mért doboltok bennem konokul.
Mégis, gyermek néz csodára így:
Felnőtt érveknek ellen,
Cáfolhatatlanul.*

*Lám, én is veszítem hazám,
Országom tíz körömmel se tarthatom;
Belepusztulnom mégsem szabad,
Amíg szólni kényszerít
Magasabb hatalom.*

*Nagy szépség, nem látott csodák:
Pokolból mennybe gyalogló angyalok,
Ti egyetlen, maradék ország,
Segítsetek, mert nélkületek
Istennel is nagyon,
Nagyon egyedül vagyok.*